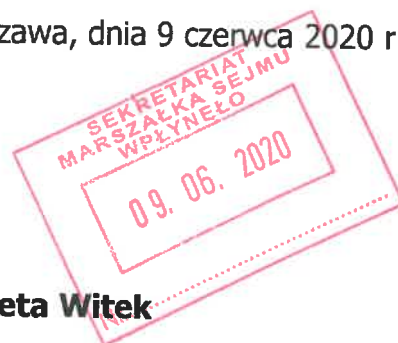


Warszawa, dnia 9 czerwca 2020 r.



Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2019 r. poz. 1028) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- **o instrumencie wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych w zakresie realizacji planów wypoczynkowych w latach 2020 - 2022 w związku z pandemią COVID-19.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Ireneusza Rasia.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCY KLUBU PARLAMENTARNEGO
KOALICJA OBYWATELSKA - PLATFORMA OBYWATELSKA,
NOWOCZESNA, INICJATYWA POLSKA, ZIELONI



Borys Budka

Ustawa

z dnia..... 2020 r.

o instrumencie wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych w zakresie realizacji planów wypoczynkowych w latach 2020 - 2022 w związku z pandemią COVID-19

Art. 1.1. Ustawa określa instrument wsparcia finansowego dla osób uprawnionych w zakresie realizacji planów wypoczynkowych w kraju zwany dalej czekiem turystycznym.

2. Osobą uprawnioną w rozumieniu ustawy jest osoba posiadająca stałe miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) zatrudniona na podstawie stosunku pracy;
- 2) wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowę o dzieło;
- 3) będąca przedsiębiorcą niezatrudniającym pracowników;
- 4) będąca rolnikiem, w rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174 i 782);
- 5) pobierająca zasiłek dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.);
- 6) mająca ustalone prawo do emerytury i renty na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53, z późn.zm.);
- 7) mająca ustalone prawo do emerytury i renty na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 8) niepełnosprawna, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawna (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, 1000, 1076 i 1925).

3. Osobą uprawnioną jest także, dziecko osoby uprawnionej do ukończenia przez nie 18 roku życia, a jeżeli uczy - do ukończenia 26 lat oraz niespełniający kryterium, o którym mowa w ust. 2 małżonek osoby uprawnionej.

Art. 2. Osobie uprawnionej przysługuje jednorazowy czek turystyczny w wysokości 500 zł z przeznaczeniem na realizację usług turystycznych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, świadczonych przez przedsiębiorcę, w rozumieniu art. 4 ust 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn.zm.) lub organizatora turystyki, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 548 oraz z 2020 r. poz. 568).

Art. 3. 1. Czek turystyczny udostępniany oraz realizowany jest w postaci usługi online przy użyciu systemu teleinformatycznego, zwanego dalej aplikacją.

2. Aplikację tworzy Polska Organizacja Turystyczna.

3. Aplikacja spełnia minimalne wymagania dla systemów teleinformatycznych, zawarte w aktach wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

4. Administratorem danych zawartych w aplikacji jest Polska Organizacja Turystyczna.

5. W ramach aplikacji tworzy się rejestr przedsiębiorców oraz organizatorów turystyki, o których mowa w art. 2 świadczących usługi turystyczne, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej finansowane na podstawie czeku turystycznego.

Art. 4. Minister właściwy do spraw turystyki, w porozumieniu z ministrem właściwy do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii Polskiej Organizacji Turystyki, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) minimalną funkcjonalność aplikacji,
- 2) szczegółowe zasady i tryb udostępniania oraz realizacji czeku turystycznego;
- 3) wzór czeku turystycznego w postaci dokumentu elektronicznego;
- 4) sposób prowadzenia rejestru przedsiębiorców i organizatorów turystyki, o którym mowa w art. 3 ust. 5;

- 5) szczegółowy tryb i zasady finansowania czeku turystycznego
- mając na względzie konieczność zapewnienia sprawnego procesu realizacji usługi czeku turystycznego, konieczność zapewnienia bezpiecznego przesyłu i weryfikacji danych i informacji oraz zabezpieczenie danych przed dostępem do nich osób nieuprawnionych.

Art. 5.1. Osoba uprawniona ma prawo zrealizować przysługujący jej czek turystyczny u wybranego przedsiębiorcy wpisanego do rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 5, świadczącego usługi poza jej miejscem zamieszkania.

2. Przedsiębiorca, wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 5 przekazuje Polskiej Organizacji Turystycznej za pomocą aplikacji, co 7 dni sprawozdanie ze świadczonych usług finansowanych czekiem turystycznym.

3. Polska Organizacja Turystyczna przekazuje przedsiębiorcy środki finansowe w wysokości zrealizowanych u przedsiębiorcy czeków turystycznych, nie później niż 7 dni od dnia złożenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 2.

Art. 6. Czeki turystyczne finansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw turystyki, oraz ze środków Funduszu Pracy.

Art. 7. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.) w art. 108 w ust. 1 po pkt 63 dodaje się pkt 64 w brzmieniu:

„64) kosztów realizacji czeków turystycznych, o których mowa w ustawie z dnia o instrumencie wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych w zakresie realizacji planów wypoczynkowych w latach 2020 i 2021 w związku z pandemią COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz...).

Art. 8. Utworzenie i uruchomienie aplikacji, o której mowa w art. 3 ust. 1 nastąpi nie później 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 9. Minister właściwy do spraw turystyki w terminach do dnia 31 sierpnia 2021 r. oraz do dnia 31 sierpnia 2022 r. przedstawi Sejmowi informacje na temat realizacji ustawy, oceny skuteczności i efektów ekonomicznych wprowadzonego systemu czeków turystycznych.

Art. 10. Ustawa obowiązuje do dnia 30 czerwca 2022 r.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Turystyka to bardzo dynamicznie rozwijająca się dziedzina polskiej gospodarki. Dziś jest najbardziej zagrożona skutkami COVID-19. Udział turystyki w PKB w 2019 roku wyniósł **ponad 6%**. Z danych za rok 2018 przedstawionych w raporcie „*Branża turystyczna w Polsce. Obraz sprzed pandemii*” przygotowanym przez Polski Instytut Ekonomiczny wynika, że branża turystyczna utrzymywała łącznie **blisko 1,36 mln miejsc pracy**¹. Wprowadzenie stanu epidemii i zamrożenie gospodarki w ostatnich miesiącach doprowadziło branżę do głębokiego kryzysu, a w konsekwencji do masowych zwolnień. Podejmując walkę z negatywnymi skutkami ekonomicznymi tego zjawiska, proponujemy wprowadzenie nowego, prorozwojowego instrumentu finansowego, celem zagwarantowania stabilności zatrudnienia i ratowania wartego **ponad 60 mld zł** sektora polskiej gospodarki².

Czek turystyczny to instrument wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych w zakresie realizacji planów wypoczynkowych w kraju. Eksperti branży turystycznej podkreślają, iż pomoc dla sektora powinna być szybka dlatego w ustawie zaproponowaliśmy, aby czas trwania programu obejmował okres przypuszczalnie największego kryzysu branży czyli od drugiego półrocza 2020 roku do 30 czerwca 2022 roku. Z czeku turystycznego o wartości 500 zł brutto (przy ustaleniu kwoty brana jest pod uwagę średnia kosztu noclegu w 2018 roku ok. 75 zł) będą mogły skorzystać osoby posiadające stałe miejsce zamieszkania w Polsce i dodatkowo zatrudnione na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej (niezależnie od uzyskiwanych przychodów), prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, osoby posiadające status ubezpieczonego w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego lub Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, osoby niepełnosprawne z orzeczeniem, osoby zarejestrowane w Urzędzie Pracy jako bezrobotne i pobierające zasiłek (wiele osób może stracić pracę w najbliższym okresie), emeryci, renciści oraz współmałżonkowie osób uprawnionych, a także małoletnie dzieci, młodzież i studenci do 26 roku życia z przeznaczeniem na realizację usług turystycznych świadczonych poza miejscem zamieszkania, lecz na terenie Polski. Czek turystyczny dedykowany będzie na pokrycie kosztów pobytu we wszystkich kategoriach obiektów świadczących usługi noclegowe (hotele, motele, pensjonaty inne obiekty hotelowe, domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, kwatery agroturystyczne, szkolne schroniska młodzieżowe, ośrodki wczasowe, campingi, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe, zespoły domków turystycznych, pola biwakowe, hostele, pokoje gościnne, zakłady uzdrowiskowe, w tym leczniczo- rehabilitacyjne. Zrealizowanie czeku turystycznego będzie możliwe także za pośrednictwem organizatorów turystyki, oferujących powiązane z noclegiem imprezy turystyczne na

¹ 1,36 mln miejsc pracy z czego 32 proc. stanowił: wpływ bezpośredni (433,70 tys.), 52 proc.; wpływ pośredni (700,55 tys.), oraz indukowany – 16 proc. (221,37 tys.)

² Dokładnie 6,2 mld zł wyniosły łączne wydatki krajowych i zagranicznych turystów poniesione w Polsce w 2018 roku. Raport „Branża turystyczna w Polsce. Obraz sprzed pandemii”

terenie kraju i odprowadzających podatki w Polsce. Pomoże to na wsparcie polskich przedsiębiorców branży turystycznej.

Konstrukcja czeku będzie w sposób szczególny uwzględniać rodziny czyli małe grupy społeczne. Rodziny pozostające w gospodarstwie domowym są określane jako grupy najmniejszego ryzyka epidemiologicznego.

Posługując się danymi GUS z 2018³ roku liczba wyjazdów turystycznych zrealizowanych przez gospodarstwa domowe wyniosła **40,1 mln** (o 3,5% więcej niż w 2017 r.). Wydatki mieszkańców Polski związane z podróżami wyniosły 72,5 mld zł (o 9,7% więcej niż w 2017 r.), z tego 27,7 mld zł (o 10,5% więcej niż w 2017 r.) przypadało na krajowe wyjazdy z noclegami. Celem nowego instrumentu będzie stworzenie warunków do tego, aby turystyka krajowa w obecnej sytuacji była promowana i wspierana przez państwo. Zakładamy, iż czek będzie instrumentem pomocowym i pro gospodarczym, aktywizującym dostawców usług turystycznych. Dodatkowo skorzysta na tym wiele powiązanych z branżą noclegową obszarów, takich jak kultura, gastronomia, sport i rekreacja. Obecnie wprowadzone ograniczenia wielu swobód i praw powodują zmiany w funkcjonowaniu społeczeństwa polskiego w czasie pandemii; dlatego potrzebny jest zewnętrzny bodziec w postaci idei, wartości i zasad, które mogą w swojej ofercie zaproponować instytucje kultury. Z tego względu proponowany program działania pozwoli na szybki restart całego sektora turystyki i powiązanych z nią dziedzin. Podobne systemy funkcjonują w innych krajach europejskich od lat m.in. we Francji, gdzie realizowane są jako talony zakupowe za które można dokonać zakupu usług turystycznych, uzdrowiskowych lub rehabilitacyjno – leczniczych.

Implementacja czeku turystycznego pozwoli również zrekompensować straty jakie polska turystyka poniesie w wyniku zmniejszonej liczby przyjazdów cudzoziemców do Polski. Odwołując się do danych GUS⁴ cudzoziemcy odwiedzający Polskę w 2018 r. ponieśli wydatki w wysokości **58,3 mld zł** i było to o 2,9% więcej niż w roku 2017, z tego turyści – 34,5 mld zł (o 5,4% więcej niż w roku 2017), a odwiedzający jednodniowi – 23,8 mld zł (o 0,4% mniej niż w roku 2017). Wprowadzenie czeku turystycznego promującego produkt krajowy jest zatem niezbędne do odwrócenia negatywnego trendu.

Realizacja czeku turystycznego będzie możliwa za pośrednictwem dedykowanej aplikacji. Opracowanie i jej wdrożenie będzie zadaniem Polskiej Organizacji Turystycznej, we współpracy z jedną z instytucji państwowych - Centralnym Ośrodkiem Informatyki (COI) bądź Naukową i Akademicką Siecią Komputerową (NASK). Instytucja ta będzie ponadto odpowiedzialna za promocję i kontrolę funkcjonowania systemu czeków turystycznych. Aby pomoc dla polskiego sektora pogrążonego w kryzysie była skuteczna, system powinien zostać

³ Raport GUS „Turystyka w 2018 r.”

⁴ Raport GUS „Turystyka w 2018 r.”

przygotowany w możliwie najkrótszym czasie, tak aby można było z niego skorzystać jeszcze w okresie wakacyjnym bieżącego roku. Stąd też propozycja 30 dni od daty wejścia w życie ustawy na zainauguowanie systemu. Szacowany koszt przygotowania systemu powinien zamknąć się w kwocie ok. 5 mln zł. Podobne rozwiązania techniczne wykorzystujące dane osobowe obywateli polskich, z powodzeniem występują w systemie e-recepty. Polska Organizacja Turystyczna w połączeniu z jedną z agencji rządowych (COI lub NASK) będzie administratorem tych danych i podmiotem rozliczającym elektroniczny czek turystyczny. Osoba uprawniona będzie realizować czek turystyczny u przedsiębiorcy lub organizatora turystyki znajdującego się w rejestrze sporządzonym przez Polską Organizację Turystyczną.

Udział w programie będzie możliwy dla wszystkich podmiotów, które zgodnie z intencją ustawy zgłoszą chęć uczestnictwa w programie czeków turystycznych do Polskiej Organizacji Turystycznej w terminie przez nią ustalonym. Czek powinien być przypisany do konkretnej osoby na podstawie numeru PESEL. Pozwoli to na szybkie i bezpieczne rozliczenie środków pieniężnych za zrealizowaną usługę turystyczną. Środki te powinny trafić na konto podmiotu realizującego usługę w nieprzekraczalnym terminie 7 dni licząc od pierwszego dnia jej realizacji. Wprowadzony instrument wsparcia powinien obowiązywać począwszy od dnia wejścia w życie ustawy do końca czerwca 2022 roku. Według założeń projektodawców, finansowanie systemu czeków turystycznych będzie realizowane ze środków pochodzących z Budżetu Państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw turystyki oraz ze środków Funduszu Pracy.

System czeków turystycznych będzie podlegał kontroli ze strony Parlamentu na podstawie corocznych sprawozdań, które właściwy minister będzie zobowiązany do przedłożenia Sejmie w terminach zaproponowanych w ustawie.

Projekt zakłada, że minister właściwy do spraw turystyki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii Polskiej Organizacji Turystyki, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) minimalną funkcjonalność systemu teleinformatycznego za pomocą którego realizowane będą czeki turystyczne, w szczególności w celu zapewnienia bezpiecznego przesyłu i weryfikacji danych i informacji oraz zabezpieczenie danych przed dostępem do nich osób nieuprawnionych;
- 2) szczegółowe zasady oraz tryb udostępniania oraz realizacji czeku turystycznego min. zasady dostępu oraz weryfikacji osób uprawnionych chcących wykorzystać przysługujący im czek turystyczny;
- 3) wzór czeku turystycznego w postaci dokumentu elektronicznego, który zawierać powinien min. informacje konieczne świadczącemu usługi turystyczne do weryfikacji czeku oraz realizacji usługi turystycznej;

- 4) sposób prowadzenia rejestru przedsiębiorców świadczących usługi turystyczne, w szczególności sposób wnioskowania przez podmioty świadczące usługi turystyczne o wpisanie do rejestru;
- 5) szczegółowy tryb i zasady finansowania czeku turystycznego.

Zakładając, że z czeku skorzystają wszyscy uprawnieni do tego obywatele, to koszt całego przedsięwzięcia szacowany jest na ok. **18 mld złotych**. Kwota którą proponujemy jest adekwatna do potrzeb ratowania branży turystycznej w kryzysie. Finansowana przez okres trzech lat, rozłoży się na trzy okresy budżetowe. Oznacza to, że średni koszt programu, przypadający na jeden rok budżetowy to 6 mld zł. Uważamy, iż jest to wysiłek finansowy, który zwróci się jako doskonała inwestycja w gospodarkę państwa poprzez wielokrotnie wyższe wpływy do budżetu oraz pobudzi branżę turystyczną w kraju, utrzymując przy tym dziesiątki tysięcy miejsc pracy. Aby osiągnąć zamierzony cel, prace nad projektem należy zakończyć jeszcze przed okresem wakacyjnym, tak by dobre skutki wprowadzonych regulacji były widoczne jeszcze w drugiej połowie 2020 roku.

Projekt systemu czeków turystycznych uwzględnia apele, uwagi i sugestie przedstawicieli branży turystycznej, które podkreślają jej dramatyczną sytuację w okresie pandemii COVID-19.

Przedmiot projektu jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.